

Dosarul nr. 2rac-133/2021

prima instanță: Judecătoria Comrat, sediul Vulcănești (jud. I. Botezatu)
instanța de apel: Curtea de Apel Comrat (jud. G. Colev, A. Mironov, L. Caracuianu)

ÎNCHEIERE

30 iunie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Sanair Service”, reprezentată de avocatul Eugeniu Glușenco,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea de Stat Compania Aeriană „Air Moldova” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Sanair Service” cu privire la încasarea datoriei, a penalității contractuale, a dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 15 octombrie 2020 a Curții de Apel Comrat, prin care a fost respins apelul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Sanair Service” și a fost menținută hotărârea din 09 ianuarie 2020 a Judecătoriei Comrat, sediul Vulcănești,

c o n s t a t ă:

La 28 iunie 2018 reclamantul ÎS Compania Aeriana „Air Moldova” a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Sanair Service” cu privire la încasarea datoriei, a penalității contractuale, a dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că la 11 decembrie 2014 între ÎS Compania Aeriana „Air Moldova” și SRL „Sanair Service” a fost încheiat contractul nr. 27-14/K cu privire la transportul internațional de pasageri și bagaje. Conform clauzelor contractuale, părțile au convenit că ÎS Compania Aeriana „Air Moldova” în calitate de transportator, se obligă să ofere beneficiarului aeronava pentru îndeplinirea cursei charter, conform orarului coordonat de ambele părți.

Potrivit pct. 4.2.4. din contractul menționat SRL „Sanair Service” în calitate de client și-a asumat obligația de efectuare a plății în mărime de 100% până la efectuarea rutei aeriene în decurs de trei zile bancare până la data zborului. Astfel, pârâtul în calitate de beneficiar, în conformitate cu pct. 4.2.4. din contract și-a asumat responsabilitatea de a achita prețul pentru serviciile prestate.

Prin urmare, contrar prevederilor legale și contractuale, SRL „Sanair Service” nu și-a executat obligațiunile contractuale, acumulând față de ÎS Compania Aeriana „Air Moldova” o datorie pentru efectuarea cursei Chișinău-Antalya-Chișinău în mărime de 532755,67 de lei, fapt ce se confirmă prin factura nr. 000319559 din 18 octombrie 2015, recepționată de pârât la data de 20 octombrie 2015.

Mai mult decât atât, părțile, prin semnarea modificărilor nr. 1 la contractul nr. 27- 14/K din 11 decembrie 2015, au stabilit conform pct. 2 următoarele: în cazul în care transportatorul va fi obligat să efectueze plata pentru deservirea la sol a cursei pentru aeroportul Antalya, clientul se obligă să restituie toate cheltuielile în termen de trei zile bancare din momentul înaintării facturii de către transportor.

La 18 octombrie 2015 de către ÎS Compania Aeriana „Air Moldova” a fost factura seria WI nr. 2821735, cât și actul ce confirmă aceste cheltuieli, care a fost recepționată de către pârât la 23 decembrie 2015, unde se indică că ultimul urmează să achite datoria pentru serviciile de deservire în suma de 266 366,19 lei.

Astfel, datoria SRL „Sanair Service” față de ÎS Compania Aeriana „Air Moldova” constituie 799121,86 de lei, care nu a fost achitată în termenul stabilit.

Prin urmare, relațiile între ÎS Compania Aeriana „Air Moldova” și SRL „Sanair Service” se reglementează de prevederile art. 970-978 Codul civil.

Conform pct. 5.2 al contractului încheiat între părți clientul este responsabil pentru executarea la timp a obligațiilor financiare față de transportator, în conformitate cu prevederile contractuale.

Ținând cont de faptul că pârâtul se eschivează de la plata pentru serviciile prestate de ÎS Compania Aeriana „Air Moldova” reclamantul a fost nevoit să calculeze penalități pentru fiecare zi de întârziere.

Conform prevederilor pct. 5 din contractul nominalizat, în cazul în care clientul datorează transportatorului o datorie, ultimul este în drept de a aplica față de client o penalitate în mărime de 0,1 % din suma neachitată pentru fiecare zi de întârziere a plății. Penalitatea se achită în numerar în termen de 10 zile din momentul înaintării somației.

Prin urmare, neexecutarea în termen a obligațiunilor contractuale a generat calcularea penalității în mărime de 126261,28 de lei.

Totodată, pentru întârzierea plăților, conform art. 619 alin. (2) Codul civil, a calculat suma de 47 060,62 de lei cu titlu de dobândă de întârziere pentru depășirea termenului de achitare a facturilor.

Reclamantul a menționat că a expediat în adresa intimatului o notificare privind soluționarea pe cale amiabilă a situației create, însă până în prezent nu a primit nici un răspuns , iar obligațiile contractuale nici până la moment nu au fost îndeplinite.

Astfel, încercările ÎS Compania Aeriana „Air Moldova” de a încasa datoria acumulată pe calea extrajudiciară au eșuat, motiv din care s-a adresat în instanța de judecată cu acțiunea nominalizată.

A solicitat ÎS Compania Aeriană „Air Moldova” încasarea în beneficiul său de la SRL „Sanair Service” cu titlu de datorie suma de 799121,86 de lei, cu titlu de penalitate suma de 126261,28 de lei, cu titlu de dobândă de întârziere suma de 47060,62 de lei, precum și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 09 ianuarie 2020 a Judecătorei Comrat, sediul Vulcănești a fost admisă acțiunea depusă de ÎS Compania Aeriana „Air Moldova” și a fost încasată de la SRL „Sanair Service” suma de 79912,86 de lei cu titlu de datorie, suma de 126261,28 de lei cu titlu de penalitate prevăzută de pct. 5 a contractului nr. 27-14/K din 11 decembrie 2014, suma de 47060,62 de lei cu titlu de dobândă de întârziere, precum și suma de 29173,31 de lei cu titlu de taxa de stat achitată la depunerea acțiunii în instanța de judecată.

La 23 ianuarie 2020 SRL „Sanair Service”, prin intermediul oficiului poștal, a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

Prin decizia din 15 octombrie 2020 a Curții de Apel Comrat a fost respins apelul declarat de SRL „Sanair Service” și a fost menținută hotărârea din 09 ianuarie 2020 a Judecătorei Comrat, sediul Vulcănești.

În susținerea soluției sale instanța de apel s-a bazat pe prevederile art. 9 alin. (1), 512, 514, 572 alin. (2), 667, 970 alin. (1) din Codul civil, în redacția Legii în vigoare până la 01 martie 2019 și a stabilit că prima instanță întemeiat a ajuns a concluzia de încasare de la intimatul SRL „Sanair” SRL în beneficiul CA „Air Moldova” SRL în baza contractului nr. 27-14/K din 11 decembrie 2014 a datoriei în mărime de 799121,86 de lei pe factura EW AB nr. 000319559 din 18 octombrie 2015, facturii de recalculare a cheltuielilor WI nr. 2821734 din 18 octombrie 2015 și a facturii WI nr. 2821735 din data de 18 octombrie 2015, deoarece la actele cauzei lipsesc probe prin care s-ar confirma executarea de către intimatul SRL „Sanair Service” a obligațiilor de achitare a datoriei.

Totodată, instanța de apel aplicând prevederile art. 602, 624, 625, 630 din Codul civil, în redacția Legii până la 01 martie 2019 a conchis că prima instanță întemeiat a încasat de la SRL „Sanair Service” în beneficiul CA „Air Moldova” penalitatea pentru perioada începând cu 14 ianuarie – 20 iunie 2018 în mărime de 126261,28 de lei, deoarece aceste cerințe corespund în totalitate normelor de drept material în vigoare.

La fel, instanța de apel aplicând prevederile art. 619 alin. (1), 585 din Codul civil, în redacția legii în vigoare până la 01 martie 2019, a conchis că prima instanță temeinic și legal a încasat de la SRL „Sanair Service” în beneficiul CA „Air Moldova” SRL dobânda de întârziere în sumă de 47060,62 de lei pentru perioada 14 noiembrie 2017 -31 martie 2018, în același timp, instanța de apel a respins argumentul intimatului cu privire la încălcarea termenul de prescripție, deoarece art. 272 alin. (9) din Codul civil, prescripția dreptului la acțiune înaintată de CA „Air Moldova” SRL începe să curgă la data la care prestațiile devin exigibile.

Or, executarea obligațiilor de achitare a cheltuielilor pe factura fiscală WI nr. 2821735 din data de 18 octombrie 2015 pentru serviciile handling (steps), întocmite în temeiul corectării nr. 1 la contractul suplimentar nr. 1 încheiat între părți la data de 25 februarie 2015 la contractul nr. 27-14/K din data de 11 decembrie 2014 cu toate acordurile adiționale și corectările semnate anterior reprezintă, un tot unitar cu restul facturilor fiscale prezentate spre plată, din ce rezultă că la momentul depunerii de ÎS Compania Aeriana „Air Moldova” a acțiunii în instanța de judecată Judecătoria Chișinău în luna aprilie 2018 și la momentul depunerii acțiunii repetate

la data de 28 iunie 2018 la Judecătoria Comrat, nu s-au scurs termenele de prescripție de 3 ani.

Prin încheierea din 06 ianuarie 2020 a Judecătoriei Comrat, sediul Vulcănești a fost corectată greșeala din partea introductivă și dispozitivul hotărârii din 09 ianuarie 2021 din denumirea reclamantului „ÎS Compania Aeriană „Air Moldova” SRL” în denumirea „Compania Aeriană „Air Moldova” SRL”.

La 24 decembrie 2020 SRL „Sanair Service”, reprezentat de avocatul Eugeniu Glușcenco, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

În motivarea recursului a indicat că nu este de acord cu decizia contestată, deoarece instanța de apel a încălcat și a aplicat eronat normele de drept material și normele de drept procedural, în special instanța judecătorească nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată și a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată, aprecierea probelor de către instanțele judecătorești a fost arbitrară, ceea ce a dus la încălcarea dreptului său de proprietate și a dreptului la un proces echitabil.

A susținut că dosarul a fost examinat de un judecător numit cu încălcarea procedurii, cauza nu a fost repartizată aleatoriu, iar pe fișa de repartizare lipsește semnătura persoanei responsabile de repartizare.

A susținut că instanțele de judecată ilegal au încasat atât dobânda de întârziere, cât și penalitatea, acest fapt învederează încălcarea normelor de drept material.

A mai susținut că o parte din pretențiile intimatului din acțiune au fost înaintate cu depășirea termenului de prescripție extinctivă.

Prin notificarea din 12 aprilie 2021, Curtea Supremă de Justiție în conformitate cu art. 439 alin. (2) CPC a expediat intimatului copia recursului și l-a înștiințat despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

La 14 mai 2021 CA „Air Moldova” SRL a depus referință, prin care a solicitat de a considera recursul declarat de SRL „Sanair Service” ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Materialele dosarului atestă că decizia Curții de Apel Comrat din 15 octombrie 2020 a fost expediată părților la 02 noiembrie 2020 (f.d. 211, vol. I), iar la 04, 05 noiembrie 2020 SRL „Sanair Service” și avocatul acesteia Eugeniu Glușcenco au recepționat copia deciziei instanței de apel, fapt confirmat prin semnătura ultimilor pe avizele de recepție a scrisorii (f.d. 212, 214, vol. I).

Astfel, recursul declarat la 24 decembrie 2020 de către SRL „Sanair Service”, reprezentat de avocatul Eugeniu Glușcenco, este în termen.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de SRL „Sanair Service”, reprezentat de avocatul Eugeniu Glușenco nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Astfel, în sensul dat, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ține să menționeze că potrivit jurisprudenței CEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Asito vs Republica Moldova, 10 iulie 2010, Meyer vs Germania, 22 martie 2016), însă motivele recursului, invocate în speță sunt similare celor invocate în cadrul judecării cauzei, care au fost apreciate corespunzător.

Astfel, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de SRL „Sanair Service”, reprezentat de avocatul Eugeniu Glușenco ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), 433 lit. a) și 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Sanair Service”, reprezentat de avocatul Eugeniu Glușcenco se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru